

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kurczaparti-utca 31. szám,
hova a lap szellemi részét
illető közlemények előfize-
tési pénzek és hirdetések is
küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNY.

Hirdetéseket

és nyilt-téri közleményeket
a kiadóhivatal mérsékelt ár-
jegyzék szerint számít.

Egyes példányok

kaphatók lapunk nyomdájá-
ban valamint Stark Nándor
és Szigethy Z. könyv- és
papírkereskedésében.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken reggel.
Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és kiadó-tulajdonos:
SIMA FERENCZ.
Felelős-szerkesztő:
KOVÁTS KÁLMÁN.

Lapunk megrendelhető:
a kiadóhivatalban és lapkihordóink útján,
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Lajos napjára.

(P.) Az egyház nem parancsolta, a törvény nem rendelte, még is évtizedek óta mindig tüntetőleg, hazafiui kegyelettel ünnepelte meg egész Magyarország augusztus 25-ikét.

Ezen a napon elnémult a pártviszály; a honfiak szívét a szeretet égi malaszija, a lelkesedés lánggal égő heve árasztotta el; milliók ajkáról egyszerre szállott a buzgó fohász az ég felé: „Isten, magyarok Istene, éltesd sokáig Kossuth Lajost!”

Imádságunk hosszú időnát meghallgatásra talált a menyben. És mi hálás szívvel fogadtuk a Mindenható kegyelmét, mely kedvezett a legnagyobb magyar drága életének.

Oh, nem szolgálai tömjénezés, nem bálványimádás, nem üres rajongás volt az az érzés, a mit táplált ez a nemzet a szent agastyán iránt. S nem is csupán a hála és az elismerés. Mert nem csak a nemzeti apostolt, nem csak a korszakalkotó államférfiut, nem csak a lángészt ünnepeltük Ő benne, hanem hódoltunk neki, mint a *nemzeti hagyományok inkarnációjának*. Hódoltunk neki, mert az ő fenkölt alakja a *függetlenség ideáljának megtestesülése volt*.

S épen ez az, a mit nem bocsátottak meg se nekünk, se neki — Bécsben. Nem bocsátották meg neki még akkor sem, midőn már örökálomra hunyta le fáradt szemeit. Ez az, a mi Magyarország koronás királyát távol tartotta Magyarország megdicsőült holtjának ravatalától.

De viszont ez az, a mi még halála után is elválaszthatatlanul hozzá kapcsol bennünket. Esményképünk, bálványunk, vezérünk marad ő nekünk örökre; s a nemzet milliói, akik nem imádkozhatnak többé életéért, lekiáltanak hozzá a sir mélyébe: „Dicső Atyánk, nyugodjál békében; sirálmodat ne zavarja a honfibánat, mert hiven megőrizzük eszméidet, mind az időknek végeiglen!”

Egy életrevaló gondolat.

A f. hó 27-re egybehívott városi közgyűlés tárgysorozatának 5-ik pontja nagy dolgot pendit meg: a városi tisztviselők fizetésének fölemelését.

Első tekintetre bizony visszariad ettől a javaslatától a legtöbb városatya, s kivált a gazdálkodó osztály, a mely már is alig tud mozogni a mindenféle adók elviselhetetlen sulya alatt — ijedten kapkod a zsebéhez, és haragosan kiált föl: „Uram teremtom, hát még se elég sok rajtunk a teher?”

Hát elég sok biz az, s abszurdum még kívánni is, hogy adóemelést árán segítsen a város a tisztviselők mostoha helyzetén.

De nem is arról van itten szó, és — apage satanas — ne is legyen! Hanem úgy, a mint Burián Lajos polgármester kigondolta, készséggel adunk parolát reá. Hiszen

úgy Kolumbus tojása az egész. A polgármester okoskodása ugyanis a következő:

A városi árvtár tartalékalapja közel 100 ezer forint tőkéből áll. Ez nem a város pénze, mert az árvtári kezelési költségből gyűlt össze apránként. A város nincs is jogositva sem a tőkéhez, sem a kamatokhoz hozzányulni. Egyszer már ugyan próbáltuk elkérni a tervbe vett árvtárhoz céljaira; de a belügyminiszter kereken elutasította a kérelmet. A belügyminiszter számítása könnyen átlátható; mert küszöbön van immár a közigazgatási reform; s az úgy van kontemplálva, hogy az árvtárygek állami kezelésbe vétetnek, a mi természetesen maga után vonja azt is, hogy az árvtári tartalékalap is az állam birtokába megy át.

Történt azonban időközben, hogy a belügyminiszteriumban keveselni kezdték a városi tisztviselők mostani fizetését, és a polgármester figyelmeztetést kapott, hogy kezdeményezze a fizetések fölemelését. Ő azonban nem habozott kijelenteni, hogy ilyesmire a város sulyos anyagi viszonyai között gondolni sem lehet, mert a lakosság vállal nem bírják el a közterhek további emelését. Ha nem megkockáztatta azt az eszmét, hogy engedje meg a belügyminiszterium az árvtári tartalékalap kamatjövendelmét az árvtárszéki tisztviselők fizetésének fedezésére fordítani; akkor az árvtárszéknél lehetne a fizetéseket feljebb emelni.

A belügyminiszterium nem idegenkedik ettől az eszmétől; de csak azon föltétel mellett volna hajlandó aboz hozzá járulni, ha azt az összeget, a mit az árvtárszéki tisztviselők fizetése révén megtakarít a közpénztár, a többi tisztviselők fizetésének a javítására fordítaná a város.

Igy tehát elérhető volna az, hogy a nélkül, miszerint a városi adó egy fillérrel is emelkednék, a városi tisztikar fizetését némileg javítani lehetne.

Ily értelemben szól a polgármester javaslatára. Nem kételkedünk, hogy azt a képviselőtestület készségesen a magáévá teszi, mert hiszen nem kockáztat vele semmit.

A dolog egészen világos. Vagy átengedi a belügyminiszter az árvtári tartalékalap kamatjövendelmét az árvtárszéki tisztviselők fizetésének fedezésére, vagy nem engedi. Ha átengedi, akkor az átengedett összeg erejéig terjedőleg lesz fizetés-javítás; ha pedig nem engedi át, akkor maradunk a régi ben.

Ugron Gábor beszámolója.

Ugron Gábor szombaton este érkezett Szatmárra, hogy vasárnap megtartsa beszámolóját. Ugron kíséretében voltak: Hévízy János, Molnár József, Isaák Dezső országos képviselők, Förster Aurél és a sajtó képviselői. Szatmárra este hét óra körül ért be a vonat és erre az időre a pályaudvar tele lett közönséggel, nagyobb részt némethi iparosokkal, mesterekkel és a szatmári szép asszonyokkal, akik kíváncsian várták Szatmár képviselőjének megérkezését. A szatmári függetlenségi párt testületileg — igen szép nagy számban — vonult ki a fogadtatásra, ellenben teljesen hiányzottak a szatmármegyei nemzeti párt tagjai, akik minap tartott gyűlésükön mondták ki határozatilag, hogy nem vesznek részt Ugron fogadtatásán. Ennek a határozatnak azért

tulajdonitanak nagyobb fontosságot, mert tavaly, mikor Apponyi beszédet tartott Szatmáron, a megyei függetlenségi párt lelkesen fogadta a nemzeti párt vezérét, sőt egyik szónokuk a nemzeti párt gyűlésén beszédet is intézett hozzá, telajánlván a fegyverbarátságot a függetlenségi párt részéről.

De a fogadtatás külső képe így is eléggé impozáns volt; a szatmáriak vendégszeretete soha, semmiféle alkalomkor nem török. Az érkező képviselőt Kótai Lajos, a párt alelnöke fogadta, őszinte hangú beszédében felemlítésre méltó különösen az a rész, amelyben kijelentette, hogy a szatmáriak, a függetlenségi párt is azt óhajtották volna, hogy Ugron az egyházpolitikai kérdések diadalvezetésében vesse latba tekintélyét.

Az üdvözlésre Ugron röviden válaszolt megjegyezvén, hogy harczok után jött ide. Meg kellett küzdenünk a hatalmasokkal — ugymond — meg kellett küzdenünk az erősökkel, a szemfényvesztőkkel a politikai méregkeverőkkel, azokkal, akik a függetlenségi és 48-as párt soraiba méregbogarakat akartak hinteni. Ugron végül kifejezte örömet afölött, hogy a párt hívei megértik egymást és apróbb kérdések miatt nem felejtik el a főcél.

Az eljenzés után Ugron kíséretével kocsira ült és behajtatott a városba, a Lévai József házához, ahol Farkas Antal pártelnök üdvözölte.

Beszédét vasárnap délelőtt tizenegykor mondta el a Vigadó nagytermében, amely korán megtelt érdeklődő közönséggel. Előbb még Farkas Antal tartott rövid megnyitó beszédet, amely után Ugron küldöttség kíséretében érkezett a terembe és mély csendben kezdett hozzá beszédéhez.

Ugron legelsőbben is sajnálatát fejezte ki, hogy mindeddig nem jöhetett választói közé, de kéri, hogy ezt ne vonzalma megváltozásának tudják be, mert a fondorkodók és konkolyhintők előidézhetnek ugyan zavarokat, de az ő lelkét megrendíteni soha sem fogják; késői övetelésnek okát egészségi viszonyokban keressék. Ő mindig az ő politikai egét szemléli, a napot és a csillagokat: Magyarország függetlenségének feltételeit és intézményeit. Mint ellenzéki képviselőt választották meg, ő ezért hálás mert az ellenzéki kárdot soha sem fogja letenni, míg az országban zavarok idéznek elő. Ezután hangsúlyozza, hogy Magyarország megtévesztett és megszübbasztott ellenzéki szellemének újra magához kell térnie.

Majd rátér az egyházpolitikai harczra. Szerinte Magyarországon szükség van egyházpolitikai reformra; első sorban az egyház és állam közti viszonyokat kell rendezni, mert nem lehet engedni, hogy az állam a maga kebelében megtűrjön oly egyházi szervezetekeket, melyek visszaélnék a kapott szabadsággal. Erdélyi és bihari példák mutatják, hogy némely egyház Magyarország létét, fennállását tamadja meg. De az egyházpolitikai kérdés megoldását a kormány nem ebben az irányban vetette fel. És ő a kérdés megítélésében nem tekint a közvéleményt, hanem újból a nap és csillagok felé fordul, mert szerinte Magyarország önállóságát csak úgy lehet megoltalmazni ha a nemzetnek az önkormányzatra fektetett tervezetét az állami intézményekben és a társadalomnak önállóságra fektetett szervezését, önmaga a társadalom által megalkotott intézményekben keressük. Am t a polgárok maguk el tudnak intézni, abban az állam ne folyjon be, mert az államnak a magasabb feladatok körében kell mozognia.

Ezt az elvet követvén, ő nem lehetett híve a kötelező polgári házasságnak. Tény, hogy módját kellett nyujtani annak, hogy az állam törvényei szerint is meg lehessen kötni a polgári házasságot, de azt a polgárok tetszésére, lelkiismeretére kellett volna bizni, hogy a régi, 900 esztendősi forma, vagy az új forma mellett akarják-e megkötni a házasságot. A nép értelmében vallásos erzületű képes megrendíteni, hogy a törvény csak az állam törvényei szerint megköött házasság lesz érvényes. Ő pedig a nép vallásos erzületére nagy sulyt fektet, mert a nép csak a vallás tanából meríti világnézetét. Abból, hogy valaki meg van győződve a kötelező polgári házasság formájának jószágáról, nem nyert senki jogot arra, hogy a polgárok saját elhatározására kényszer gyakoroltassék, hogy szükség nélkül törvényenl kényszerithessenek bárkit a polgári házasság formájának igénybe vételére.

Szól ezután a többi egyházpolitikai javaslatról: a vallásszabadságról és a zsidók recepcziójáról. A vallásszabadságot minden ember kívánhatja és a képviselőházban is vitára csak a felekezeti különbség kérdése szolgáltatott okot.

A zsidók recepcziójáról szóló javaslatot a vallásszabadságról szóló javaslattal kapcsolatban kívánta volna beterveztetni. De ezért a javaslatot nem ellenezte, ezt annál kevésbé teheté, mert neki politikailag, mint törvényhozónak ember és ember közötti vallására nézve különbséget ismernie nem szabad. Nem teheté ezt azért sem, mert ő az antiszemita áramlatok idején hevesen küzdött az antiszemitaizmus ellen. Sőt Czeglédén megtörtént vele az, hogy ugyanaz a felbujtatott nép, mely most a kötelező polgári házasság híve, megtámadta és ő kénytelen volt véres fővel távozni. És természetesen tartja, hogy azok az urak, akik a kormányt szolgálják, akik a hatalomhoz alkalmazkodnak, akik üzleti érdekből még lapjaikban is szolgálják az eltévelyedett közvéleményt, azok most őt reakcionáriusnak és ultramontánnak nevezik.

Ugron foglalkozik ezután a közigazgatás bajával. A miniszterek visszaélnék a hatalommal. Azt mondják, hogy Magyarországon csak az állami közigazgatás lehet jó. Ennek az ellenkezője áll. Ott van például a pénzügyi igazgatás, ez állami, de nem is tekint más, csak állami érdekeket. Majd párhuzamot von a fő- és az alispánok között és konstatálja, hogy az alispánok, a választott hivatalnokok, sokkal jobbak, mint főnökeik. Ő a választás híve, mert ha a nép elhibázta a maga dolgát egy rossz választással, csak önmagának okozott kárt, de a kormány egy rossz kinevezéssel árt az egész országnak.

Ugron itten rátér a közös ügyek tárgyalására. Előadja, hogy m. öta szatmári képviselő, részt vett kétszer a delegációkban, mert akként gondolkodott, hogy itt is ellenzéki ellenőrzésre van szükség. Az ő delegációbeli szereplésének idejében fordult elő Magyarországnak az a követelése is, hogy a magyar nyelv joga helyreállítsák. De a kormány nem tudta a magyar nyelv jogát megvédelmezni. Es az is csak nálunk történhetik meg, hogy mikor m magyar tisztú akadémiát kérünk, akkor erre azt mondják, hogy erre nincs szükség és ugyanezkor wienereustadtú akadémiát negyven helylyel szaporítják és a hadügyminiszter felszólítja az egyéves önkénteseket és a tartalékos tiszteket, hogy lépjenek be a közös hadseregbe.

Ezzel tehát világosan kommentálták, hogy még azt sem akarják lehetővé tenni, hogy Magyarországnak egyenlő joga legyen a közös hadseregben. Végül megemlékezik a külügyminiszterrel is, aki eltűri, hogy Magyarország külügyi képviselete nem ápolja hazánk kereskedelmi érdekeit.

Majd rátér a gazdasági ügyek tárgyalására. Szól a pénzügyminiszterrel, aki lángelméjét abban csillogtatja, hogy az állam polgárait kisajtolja. Megemlékezik a regáleváltságról, a szesadó-törvényről, a fogyasztási törvényről, a dohányjövodeki törvényről, amelyeket mind rosszaknak tart. Szól azután a valutarendezésről szóló javaslatról, amelynek előterjesztése óta, aranytőztyuknak nevezik a pénzügyminisztert. Hosszasan igyekszik bizonyítani a valutarendezés haszontalan voltát. Foglalkozik még a kereskedelmi szerződésekkel, amelyek olyanok, hogy mellettük a földmivelés nem állhat fenn. De a kormány azért támogat kereskedelmi és ipari téren. Támogatja azt a nagy ipart, amely meg tudja fűjni vagy fűvatni a kormány dicsőségét. Itt vannak a nagy malmok, amelyeknek meg van engedve, hogy minden vám nélkül hozzanak búzát Romániából, Szerbiából.

Beszédének végén kijelenti, hogy ezt az országot jól lehet kormányozni, ha kormányzatában az igazságerzet, a tisztesség és a jogrend szeretete uralkodik. A zsarnok, az igaztalan nálunk a kormány, mely nem igyekszik megoldani a nemzetiségi kérdést, mely a nemzet tekintélyét nem növeli, amely a magyar nép közé üszköt dobott. Az egyházpolitikai harczon tulvagunk, nyissa ki mindenki a szemét és ne engedje a felekezeti viszály megállandósítását.

Beszédét a következő lendületes szavakkal fejezi be:

En harcot hirdetek a kormány ellen, harcot kimélet nélkül, mert a kik rosszul, szemfényvesztően fecserlik el az ország idejét, erejét, azoktól nem várhatunk egyebet, minthogy elkeseredést keltsenek nemzetünk körében. Harcot hirdetek, de összetartásra kérem fel önöket, mert sokkal nagyobb összetartásra van szükségünk mint valaha! Mert a míg a magyar embert erőszakkal akarják elnyomni, addig azt sohasem féltet, de in dön sima, mázos szavakkal igyekeznek őt elcsábítani, lépveinni. lábáról levenni, akkor nem tudom eléggé hangosan hirdetni, hogy a ki ilyet tesz, az minden szavával, ígéretével, szédelegni, csalni akar. (Helyeslés.) A jövőnd küzdelemben arra törekszem, hogy a függetlenségi és 48-as párt legyen a tömörülésnek központja, mely az ellenzéki támadást és mozgalmat az országban vezeti, ez a legszebb feladat e körül kell csoportosulni, és mi, a kik az országgyűlésre vagyunk küldve az ellenzéket képviselni és a harcot folytatni, mindenki vel szivesen megyünk az ütközetbe. Külön vonulunk

ugyan fel a csataterre, de ott a csatateren, készek vagyunk szövetekezni, hogy az ellenséget megvívjuk, de csak szövetségesek vagyunk, de sohasem egyesültek, egybeolvadtak. Es ha az ellenzékiek között határt von az 1867-iki kiegyezés, ez a határ megvonása nem gátol bennünket abban, hogy az ütközet terén találkozunk s közös erővel megvívjuk a harcot, de egyszersmind eltölt attól, hogy bármily összeolvadási hajlamok mutatkozzanak.

T. polgártársaim! Magyarország önállósága függetlensége, anyagi létének föllendülése azt követeli, hogy mi bajtársak egymással szemben elnézők legyünk, ne azt keressük, a mi bennünket egymástól elválaszt, hanem azt a mi bennünket egyesít.

Mert csak így nézhetünk egy szebb jövő elé, ha együtt törekszünk valamennyiünk óhaja felé; így hangzik: „Élni fog, mert élnie kell egy szebb független, önálló Magyarországnak.” (Hosszantartó zajos helyeslés. Felkiáltások: Eljen Ugron Gábor.)

A beszédet lelkesen megélejezték, aztán a függetlenségi párt tagjai siettek a kaszinóba, ahol bankettet rendeztek Ugron tiszteletére. A banketten, amelyen körülbelül 150-en vettek részt, az első felköszöntőt Farkas Antal, a függetlenségi párt elnöke mondta a királyra, utána Csomay Imre ügyvéd mondott felköszöntőt Ugronra. Ugron Gábor Szatmár polgárait, Förster Aurél Farkas Antalra ürtette poharát. Beszéltek még ezenkívül Hévízy János és Isaák Dező képviselő. Kötai Lajos és mások.

Este az iparoskör rendezett táncmulatságot a képviselő tiszteletére. Ugron Szatmárról Erdélybe utazott.

Még egy beszámoló.

— A fehér rabszolgák között. —

Lapunkban volt már jelezve, hogy a pusztapéri lakosság érdekében egy küldöttség járt a földmivelési miniszternél, Sima Ferenc országgyűlési képviselő és dr. Filo Tihamér ügyvéd vezetése alatt.

A küldöttség eljárásának eredményéről f. hó 20-án egy népgyűlésen számolt be Filo Tihamér dr. ki a dorozsmai beszámolórol 20-án délután érkezett Péteribe. A vasutállomásnál 20 kocsin mintegy 70—80 tagból álló deputáció várta és kísérte be a népszerű ügyvédet a községbe, ahol a falu apraja nagyja egybegyűlve viharos éljenzéssel fogadta.

A népgyűlést Krébecz József kántor nyitotta meg, megmagyarázván az összejövetel célját. Felhívására Filo Tihamér dr. lépett az emelvényre, és szónoki rutinnal előadott, igazán szép és talpraesett beszédben részletesen beszámolt a budapesti ut eredményéről; s felszólította a lakosságot, hogy település, illetőleg örökvaltság ügyének további vezetése egy 5 tagú végrehajtó bizottságot válasszon.

A végrehajtó bizottság nyomban megválasztván, Krébecz József kántor bezárta a népgyűlést; csinos zárbeszédében a rend és csend fenntartását erélyesen a lelkére kötve lakostársainak.

Filo Tihamér beszédének tartalmát itt fölőlesgesnek tartjuk ismertetni, mivel az teljesen meg egyezett annak a közleménynek a tartalmával, melyet ebben a tárgyban lapunk már előzőleg hozott.

De lehetetlen meg ne emlékeznünk arról a leirhatatlan hatásról, melyet a beszéd keltett. Igazán kár, hogy a földmivelésügyi miniszter, no meg maga Pallavicini Sándor őgróf is, nem volt tanuja ennek a valóban mélyen megható jelenetnek.

Mikor Filo a miniszterhez intézett beszédét vizsgálván, találó vonásokkal esetelte azt a szomorú helyzetet, amelyben a Pallavicini uradalom fehér rabszolgái sinlődnék; mikor lefestette azt a barbarizmust, a melyet Novák József uradalmi ügyész tanusított néhány péteri polgárral, s azoknak ártatlan családjával szemben, — akkor kitört e méltatlanul sanyargatott szegény emberek kebléből a zokogás, sirt az egész nép, s valóban kőből kellett volna lenni annak a szívnek, amely érzéketlenül maradt volna ennél a drámai jelenetnél.

Mikor pedig elmondta a szónok, hogy menyire meghatóta az eset a minisztert, s hogy az mily biztatószoval bocsátotta el a küldöttséget, akkor felharzott az éljenriadal, férfiak, asszonyok ujjongásba törtek ki, s minden oldalról csak ezt a szót hallottuk: „az Isten áldja meg azt a jó kegyelmes urat, minden lépésében!”

A ki végig nézte ezt a szép jelenetet; a ki látta az örömmámort, a lelkesedést; hallotta a reményesnek, a bizalomnak, a hálálkodásnak folyton megújuló kitöréseit, annak keble tuláradt a részvét érzelmétől, s önkénytelenül is fel kellett kiáltania, hogy: „nem volna igazság sem a földön, sem az

égben, ha ennek a derék, jóra való, lelkes népnek igaz ügyét fel nem karolnák!”

Az óváció a népgyűléssel még nem ért véget. Midőn Filo Tihamér késő este utra kelt, az egész község az utcán, a házak előtt állott, s folytonos éljenzéssel vett búcsut a távozótól; kinek kocsiját lobogó zászlók alatt egész kocsisor kísérte el a határig.

* * *

Nóta alakjában is szárnyára vette már a hír a péteri esetet. Uton-utfélen éneklék ezeket a nótákat; melyek közül egy a következőleg szól:

Sima Ferenc elküldötte ügyészét,
Irja össze Pusztá-Péteri népét,
Elvisz minket a kincstári pusztára,
A hol sorra nem raknak az utcára.

Isten után Simába van reményünk,
Mert jó szívvvel őrködik ő fölöttünk,
Szent Ur Isten segítsd őtet céljára,
Ég áldása kísérje az útjába.

Nagyságos ur, szépen kérjük mi magát:
Röndölje mög minékünk azt a pusztát,
Áldja mög az Isten minden lépését,
Hogyha oda röndöli el hű népét.

Novák ügyész kérleli a hat embőrt,
Hogy csak vessék meg ők Sima Ferencöt,
Ígért nekik fűt fát a mit csak tudott,
A 6 embőr erre rá se hallgatott.

Könyörögnek akár csak a kudasok,
De a balpárt erre rá se hallgatott,
Bense urnak is fázik mán a lába,
Mert hát nagyon bemártotta a sárba!

Egy másik nótából pedig álljon itt a következő két strofa:

Nagyon tudták mondani a jobbpártok,
Nem nyer nektek sohase a Simátok,
Nem lett igaz, mert megnyeri a mit kell,
Nem hijába fogta a Péterit fel.

Novák ügyész azt mondta a kardba dül,
Hogy ha Sima Péterivel jóra gyün.
Dülhet most már kardba, késbe ásóba,
Sima Ferenc Péterit jóvá hozza.

P.

Helyi és vegyes hírek.

— (r) Tallián Béla lemondásáról hoz hírt a Szegedi Napló. A közlemény szerint Tallián f. hó 15-én ismét benyújtotta lemondását a csongrádvármegyei főispánságról, s utódjának kinevezése most már legközelebb publikálva lesz. Ugyanazon lap értesülése szerint Tallián a békési főispánságról is le fog mondani, mivel nem épen jó viszonyban van a belügyminiszterrel.

— (r) A gimnáziumi bizottság tagjai körében megütözközést kelt, hogy Krisztiáni István ideiglenes tanár tanszékének betöltése iránt — daczára multkori figyelmeztetésünknek — még most se történt intézkedés. A bizottság többsége Krisztiánt nem hajlandó véglegesíteni, hanem egyszerűen el fogja bocsátani; s ebből a célból lépéseket tesz a bizottsági ülés sürgős összehívása iránt.

(r.) — Az I-ső 48-as kör tisztújító közgyűlése — mely eddig az elnök akadályoztatása miatt huzódott el — valószínűleg szept. 3-án lesz.

— Városi közgyűlés lesz folyó évi augusztus hó 27-én, melynek tárgysorozata a következő:

1. A városi rendőrség újraszervezése ügyében kelt 65801/1894. számú belügyminiszteri határozat.
  2. A város közönsége javára szedendő kövezetvámra vonatkozó tanácsi előterjesztések.
  3. Hivatal-vesztéssel büntetett Csúcs János község bírósági fogalmazó fegyelmi ügyében a városi tanács előterjesztése.
  4. Burián Lajos polgármester és Sima Ferenc képviselő jelentése, a városi gimnázium államosítása ügyében, a Nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter urnál előterjesztett kérelem eredményéről.
  5. A városi tisztikar fizetésének rendezésére vonatkozó polgármesteri előterjesztés és szakosztályi javaslat.
  6. Városi ovoda létesítésére vonatkozó tanácsi előterjesztések.
  7. Vecseri Lajos és nejétől megvett ház adásvételi szerződésének jóváhagyása.
- Időközileg netalán beérkezendő ügyek.
Jegyzőkönyv hitelesítésre küldöttség kinevezése

— **A kurczán tuli ártézi kut.** Csak nem régebben irtuk, hogy a ligetben az ártézi kut furásának befejezése immár minden órában várható. Azóta a munka teljes befejezést nyert, mert a vállalkozó oly mélyre haladt a furással, hogy a perczenként kijövő vízmennyiség nemcsak megüti a kikötött 103 litert, de azt jóval is felülhaladja. Az új kut minden perczen 146 liter vízmennyiséget ad. Tegnap már a felállított bódé lebontása jó előre haladt, úgy hogy a vasuti indóház közelében is, vagy ma, vagy holnap megkezdhetik már az építkezést ennek anyagaiból arra nézve, hogy a vállalkozó ezt a kutat is megfurbassa, a mi ha szinte ily hamar kész lesz, mint a ligeti ártézi kut; úgy nem lehetetlen, hogy az őszön még a harmadik ártézi kut is rendelkezésére fog bocsáttatni a közönségnek. A ligeti ártézi kut különben 245 méter mély és furatási költsége csak 3675 frtba került, a mi bizony egy ártézi kut létesítésénél nagyon is csekély összeg. Lám, lám, mégis csak olcsóbb az ellenzéki ember munkája, mint az „önzetlen”-nek nevezett egyes jó pákuliczkóké, de hát talán csakis ez fáj a tuloldalmak s azért hadonáz az kézzel-lábbal mindig, valahányszor csak hírét veszi, hogy mi egy lépéssel előbb megyünk, nehogy az ellenzéki ember is alkothasson valamit. A világos tények után azonban, csakis a járattanokat foghatják megtevesztetni őket, mert az ellenzékietek mindig lelkesíteni fogja az a tudat, hogy őt az Eg alkotni, ellenfeleit pedig, munkálkodásainkra irigykedni teremtette.

— **Csatorna építés.** A Kossuth-utcában a járdák kiszélesítése és a csatorna építése immár kezdetét vette. Tudvalevő, hogy már jóval előbb elhatározta a város azt, hogy itt a járdát egyenletesen feltölteti, 3 méterre kiszélesíti és mellette fedett csatornát is csináltat. Ezt a dolgot most már meg is valósítja és a munkálatot szerdán megkezdte. Az építés az idén a Mátéfi házig fog befejezést nyerni, addig tehát a járdát átlag mindenütt 40 centiméter magasra tölték fel és így építik ki újból.

— **Bitang jószág.** A városi bitangakolban, 2 darab sertés őriztetik. A tulajdonos kellő igazolás mellett a rendőrkapitányság útján átveheti.

— **Kánikula.** Nem hiába, hogy még is tart a kánikula, de délutánonként van is akkora melegünk, hogy a téli hidegekkel szívesen vegyitné össze az ember egy kicsit. Csak azután valami cholera-félt ne hozzon közzénk ez a meleg, akkor még majd csak nyugodtan elszivleljük ezt is.

— **Az algódiékek kassa vásárlása.** Nem hiába két nagy város árnyékában fekszik Algódi, de van is dolga elég a sok agyon boldogító (?) vigéczekkel. Alig mulik el esztendő, hogy egy vagy két vándor ügynök jót ne rántson rajtok. Baptista apostolok, életbiztosító ügynökök, földvétele közvetítő vigéczek stb. stb. akadtak itt áldozatokra mindig úgy annyira, hogy meg fogadta az a jó nép már egyszer, hogy nem hisz többé semmiféle jövevénynek. Az elmúlt héten azonban mégis lépre ment egy csapat ember Algódi újból. Két vigécz jelent meg a községben, a kikeről az a hír ment széjjel, hogy kassa gyárosok. Nosza kapott is a sok szegény ember a jó alkalmon és mintegy 160-an kasszat rendeltek náluk és a rendelők „kézirát” adtak. A kassa megérkezett, de hogy hogy nem? Az állomáson felejtődött biz az sokáig. Hónapokig aludt az ügy, midőn egyszer csak azon veszik magukat észre az algódiékek, hogy ők egy csinos kis összegecske erejéig elvannak marasztalva, mint adósságot nem fizető emberek Székesfehérváron. A jegyző a bírót kezdte okolni, a bíró pedig a jegyzőt. Bíró uram, nagyon zokon vette hogy a jegyző őt itt muladékosággá vádolta és kijelentette, hogy bizony ő nem hibás; mert hát a „díszkaszát” nem a bírónak küldték meg de a jegyzőnek. Elintézték azonban valahogy az ügyet és a Székesfehérvárra átrándult algódiékek, azzal tértek vissza, hogy biz ő nekik nem gyárosokkal, de újból, csakis vigéczekkel volt dolguk. Nagyon jól tenné az előjáróság, ha az ilyen ügynököknek nem engedné meg, hogy házaljanak; mert ma is 14 családnak majdnem az összes vagyona esett már áldozatul az ilyenféle individuumokbani hívésnek. Valánit tehát ott, mégis csak tenni kell; mert Algódi is Magyarországon van.

— **Kiss Áron püspököt — bezárták.** Kiss Aront, az érdemes ev. ref. püspököt tegnapelőtt tréfás baleset érte a debreczeni tanszerkiállításán. A püspök ugyanis délben meglátogatta a kiállítás

litást és a tárgyak szemlélésébe elmerülve, nem vette észre, hogy az ajtókat a déli szünre már bezárták. Igaz, hogy a kiállítás rendezősége sem vette észre, hogy tekintélyes vendége még nem távozott el. Hiába várták a püspököt otthon ebédre, pedig vendége is volt és már nagyon aggódtak az elmaradás miatt. E végett — délután 2 óra tájban — követet küldöttek hazulról a hiányzó családfo keresésére. A küldött is zárva találta a kiállítást, azonban jól hallotta a nagy zörgést, melylyel a véletlenül bezárt püspök igyekezett magáról minél erősebb életjelt adni. Ugy szabadult aztán ki az ősz egyházfo d. u. 2 órakor a tanszerök tömkelegéből, a melyek között csak két tárgy hiányzott: egy kis jó ebéd az önkéntelen fogoly számára és kimerítő utmutatás arra nézve, hogy miként kell a kiállításon ilyen kiváló vendégeket fogadni és kalauzolni!

— **Csizmadia ambiczió.** Nagy híre volt Turkevén Mlehóczki Györgynek. Idegen földről származott be Turkevére, a hol az elnyomatás idején olyan sarkantus csizmákat készített a kunsági uraknak, hogy a Bezirksbeamterek őt rebellis külsejű csizmák készítése miatt hosszú időig rövásra vették. Mlehóczki átkozott rossz magyarsággal szokott kikelni a nimet ellen s hogy rebellis érzelmeit bizonyítsa, meghagyta a fiának, hogy semmi más ne legyen, mint olyan csizmadia, mint ő volt, olyan csizmákat készítsen mint ő s úgy verje fel rájuk a sarkantut, hogy ha bokáznak, mindig azt csengje: „hanem azért dongó...” Mlehóczki meghalt, a fia örökébe lépett. Ez a fia a mult héten valami családi ügy feletti elkeseredésében felakasztotta magát. Azóta Turkevén megcsappant a ránczos ropogós csizmák száma.

— **A selmeczi cselédleányok szerencséje.** Selmecen nagy a cselédhiány. Elnyeli a lányokat a dohánygyár és a szövőgyár. De a legtöbb Budapestre zárandokol, a vidéki emberek Mekkájába. S ezek közül a lányok közül alig egy-kettő tér vissza, a többi talán sohasem látja meg szülőföldjét. S hogy jó része nem jár ott rosszul, nem egy eset bizonyítja. Így tudomásunk van róla, hogy ilyen szegénysorsu tót leány egy idegen állam konzulának felesége lett; egy másik tanárnő, sőt egy kiváló szépségű, de szegény leányuk annyira kedvezett a szerencse, hogy most monogramma fölé grófi koronát van joga himeztetni. Nem érdektelen annak a csipkeverő fiatal tót leányuk esete sem, akit az 1880. orsz. nőpar-kiállításra Vörös Ferencz, Selmeczbánya város aljegyzője saját költségén küldött föl és tartott a fővárosban. Ez a leány egyes munkájával az uralkodó pár figyelmét is magára vonta és szerencséséjét állapította meg a budapesti tartózkodás, mert jelenleg egy felvidéki vasut állomásfőnökének a felesége és — a mi a fő — derék magyar asszonyai.

— **Amerikai erély.** Ohio állam polgárai, hogy megszabaduljanak sok mindenféle gazemberüktől, törvényt hoztak, a mely szerint: minden tettenért visszaeső gonosztévőt, harmadszor életfogytig tartó börtönrre ítélnék el. A napokban került az új törvény első ízben alkalmazásra. A vádlott először rablási kísérletért, másodsor orgazdaságért volt büntetve, most harmadsor pedig 4 tyuk ellopásáért és csakugyan élethossziglan ítélték el. Ugyan mit szólnának ehhez nálunk a kapczabatyárok?

Értesítés.

A szentesi róm. kath. egyház tanács és iskolaszék határozata alapján, értesitem a t. szülőket és gyámokat, hogy a szentesi róm. kath. elemi iskolában az 1894—95. iskolai évre a beírások f. évi aug. 30., 31. és szept. 1-én az illető tanító urak által fognak eszközöltetni, szeptember 2-án reggeli 8 órakor lesz a „Veni sancte” és a rendes tanítás szept. 3-án megkezdetik.

Egyben értesitem arról is, hogy a beírások minden egyes beírandó gyermek után, a tanítói nyugdíj-alapban 15 kr. az illető tanító kezéhez lefizetendő. Szentes, 1894. aug. 12-én tartott egyház tanács és iskolaszéki ülésből.

Korbuly Béla,
egyh. tan. jz.

Gimnáziumi értesítés.

A Szentes városi főgimnáziumba az 1894—95-ik iskolai évre a beírások szeptember 1., 2. és 3-án reggel 9 órától 12-ig, d. u. 3 órától 5-ig az igazgatósági irodában eszközöltetnek.

Az első osztályba törvényszerűen csak a 9 évet betöltött tanulók vétetnek föl; 12 évesnél idősebb tanuló felvétele fölött a tanári testület határoz.

Az ismeretek mértékére nézve megkivántatik, hogy a tanuló a népiskola IV-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon; ezen ismereteit vagy nyilvános népiskolai bizonyítvánnyal, vagy ennek hiányában, külön felvételi vizsgálatall kell igazolnia. A felvételt kívánók korukat keresztlevéllel illetőleg születési bizonyítvánnyal kötelesek igazolni.

Ugyancsak kötelesek újraoltási bizonyítványt felmutatni.

Minden tanuló első felvételre személyesen, szülői, vagy gyámja, vagy ezek megbízottjai kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

A magántanulók bejegyzése szintén a fentjelt napokon történik.

Azon tanulók, kik bármely rendkívüli tárgyra beiratkoznak, kötelesek azt az év végéig tanulni.

A javító- magán- és felvételi-vizsgálatok aug. hó 30. és 31-ik napjain fognak megtartatni.

A felvételnél fizetendő 50 kr. beiratási díj; melyet minden újonnan belépő tanulóknak meg kell fizetni; ifjusági könyvtári díj 50 kr.; továbbá a beírás alkalmával lefizetendő az évi tandíj első fele.

Az egész évi tandíj az algimnáziumban helybeliekre nézve 12 frt, vidékiekre nézve 15 frt; a főgimnáziumban helybeliek és vidékiekre egyaránt 24 forint.

A tanítás szeptember 4-én veszi kezdetét.

Szentesen, 1894. augusztus hó 23-án.

A főgimnázium igazgatósága.

A közönség köréből.

(E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget a Szerk.)

Nyilvános figyelmeztetés.

Már több ízben tapasztaltam, hogy a Kass-féle vendéglőben a pinczér élvezhetetlen kényeret szolgáltat ki a vendégeknek. Most szerdán este is megtörtént velem, hogy abban az üzletben a vacsorához melegített pékkenyeret kaptam, a mely azonfelül még piszokkal is tele volt.

Hát talán Szentes városában, ahol a legkitűnőbb buza terem, annyit még is joggal megkövetelhet a közönség, hogy egészséges, jó házi kényeret adjanak neki, és gondot fordítsanak az üzlet-emberre a kellő tisztaságra is.

Ezeket ajánlom figyelmébe a nevezett szálloda pinczérének.

Szentes, 1894. aug. 24.

Tarnóczy László,
kőmives-mester.

Hirdetmény

Biharmegyében, Vámosláz község határában, **150 hold** első osztályu föld, 1200 n sz ölével számítva, egy tagban eladó. Tudakozódhatni Micskén, Biharmegyében **Szilágyi Kevénél** a ki levélbéli megkeresésekre is szíves felvilágosítást nyújt. 2—3

Kunos Imrének

II. tized 92. számu háza és nagyhegyi szőlője eladó. — Értekezni lehet a fenti szám alatt. 1—2

Föld birtok eladás.

Gróf Teleki Józsefné Óméltósága bácsalmási uradalmához tartozó alább megnevezett s részben épületekkel ellátott külön álló birtoktestek akár egy tagban, akár parcellázott 5 vagy 10 lánccos (1 lánccs 2000 nsz-öl) részletekben eladók. Az eladás megfelelő bánat-pénzzel ellátott írásos zárt ajánlat után történik esetleg 5 évi törlesztésre.

Megtekintés után bővebb értesítést ad **Bács-Almás Magyar urad. intéző,** hova az írásos zárt ajánlatok f. év szeptember 25-ig benyújtandók.

Bács-Almás nagy község a Szabadkabajai vasut-vonal mentén van, — posta és távirtda helyben.

Eladás alá jelölt részek:

Szabadkai határban	205 lánccs	1371 nsz-öl
"	16 "	825 "
Kelebiai	12 "	1400 "
	fekete szántó föld.	
Kunbajai határban	609 "	764 "
"	12 "	128 "
"	29 "	613 "
"	3 "	829 "
Almás	164 "	764 "
	homok, szántó, legelő és kaszáló.	1—3

8274. alisp./1894. Csongrádvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

Szentes rendezett tanácsú városnál üresedésben levő s évi 500 frt fizetéssel javadalmazott község birói fogalmazói állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen tisztii állást elnyerni kívánják, hogy képesítettségüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal kellően felszerelt kérvényeiket f. évi szeptember hó 5-ik napjának d. u. 5 órájáig hozzám nyújtsák be.

Szentes, 1894. augusztus hó 20-án.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

1-3

A „Belvárosi bank- és váltó-üzlet“

HECHT SAMU,

Budapest, Kossuth Lajos utca 13.

Sorsjegyeket, arany és ezüst pénzeket a hivatalos árfolyamlap szerint vesz és elad.

Értékpapírokra csekély kamat mellett kölcsönöz.

Tőzsdei megbízásokat kötésenként 300 frt fedezett mellett elfogad.

Törlesztéses kölcsönt ad birtokokra. **1 frt 50 kr.** évi díjért sorsolási lapot küld.

Igényvének minden huzáshoz kaphatók.

3-5

„Belvárosi bank- és váltó-üzlet“

Hecht Samu.**A cholera veszély**

idején mindenkinek tudni kell, mi a cholera lényege és mi az ellenszere; ha tudja azt, hogy van a cholera ellen védelem és hogy bizonyos fokig józan. előrelátó magatartás által a megbetegedés ellen óva van, ebből megnyugvást meríthet.

Különösen ügyelni kell az **emésztési zavarokra,** szorulásra és különösen a hazmenésre. Az **egészséges emésztés** elérhető rendes életmód által; kerülni kell a nehezen emészthető éledeleket és minden, a mi az emésztésre károsan hatna, a gyomor meghűtését; általában óvakodni kell a meghűléstől. Az egészséges emésztést nagyban elősegíti **Brady L.** gyógyszerésznek „Máriaczei gyomorcseppje“ A máriaczei gyomorcsepp emésztési zavaroknál mindenkor használnak és évek óta egyikét képezik a legkedveltebb házi szereknek, melyet rögtöni megbetegedés esetében használhatunk.

Minden gyógytárban kapható (**Brady L. aláírásával**) használati utasítással együtt 40 és 70 kros üvegekben.

3-10

LISZT-RAKTÁR!!!

SIMA FERENCZ és TÁRSA

GŐZMALMÁNÁL

NAGY LISZT-RAKTÁR RENDEZTETETT BE,

HOL FINOM ÉS

KENYÉR-LISZT,

KORPA

MINDIG BÁRMILY MENNYISÉGBEN

A LEGOLCSÓBB ÁRON

☞ KAPHATÓ. ☜

Szentes, 1894. aug. 10.

SIMA FERENCZ és TÁRSA.